

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancti Lvdovici Caroli II. Regis Siciliae Filii, Ex Ordine Minorvm Episcopi Tolosani Vita

Sedulius, Henricus

Antverpiæ, 1602

F. Henrici Sedvli Ordinis Minorvm Commentarivs Ad vitam S. Lvdovici
Episcopi Tolsani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42834

F. HENRICI SEDVLI

ORDINIS MINORVM

COMMENTARIVS

Ad vitam S. LVDOVICI Episcopi
Tolosani.Cic.
Lxl.

ERE ac sapienter iam olim ab
eloquentia Romana principe di-
ctum, Omnia præclara rara.
nec quidquã difficilius, quã
reperire quod sit omni ex par-
te in suo genere perfectum. quod equidem sub
uno exemplo sumto ab agriculturã declarare lu-
bet. Messores etiamsi diligentissimè demessas
segetes colligant in manipulos: tamen nullos in-
uenias tam operosos, quorum nonnulla spicæ,
manus oculosq; volentes nolentes non præter-
eant. Ita prorsus quibus historiam scribere pro-
positum est, plerumque contingit. nam licet ut
omnia complectantur adhibeant summam dili-
gentiam, fieri tamen vix potest, quin aliqua
velut paucas spicas instar messorum post se re-
linquant. Quod cum de quolibet sine inuidiã, si-
ne notã dici posse facile concesseris, poterit etiam
quiuis de scriptore vitæ S. Ludouici adfirmare:
quia præcipua tradidit, & nonnulla præteriuit.
At horum ego, quo perfectior historia sit, in meo
breui Commentario (bonorum subinde aucto-
rum

Nihil ex
omni par-
te perfe-
ctum.

G rum

Spicilegium hic
Commen-
tarius re-
lictorum.

rum salutaria monita interponens) spicilegium
facio: pauca ab illo relicta colligens, quæ ad il-
lustrandam historiam vitæ beati viri mihi fa-
cere videbantur.

IN CAPVT I.

Ludouicus patre Carolo I. rege Siciliae.]
Carolo hinc II. pater fuit Carolus I. Sancti
Ludouici IX. Galliarum regis frater; Phocensis
sive Narbonensis (nunc ditionem illam, Prouin-
ciam vocant) Comes. postmodum à Clemente IV.
Pont. Max. contra Manfredum Frederici I. I.
Imperatoris ex concubina matre filium, Sicilia
regni vsurpatorem, Sicilia rex creatus. Romam
siquidem euocatus, ipse vxor que in æde Late-
ranensi, (auctore Aemilio) à purpurato lega-
to, iussu Pontificis, reges Siciliae, Hierosoly-
morumque designantur. Quamobrem Caro-
lus hic dictus est I. Sicilia rex. cuius filius regni
heres, & patri successor, Carolus II. pater fuit
S. Ludouici, de quo nunc agitur, Episcopi Tolo-
sani. huius auus Carolus I. occupatum non sine
sanguine Sicilia regnum, Anno salutis nostræ
M. CC. LXXXI. totâ Sicilia cæsis omnibus
Francis, perdidit in Vesperis Siculis, Petro Tar-
raconensi rege Siciliam inuadente: quod illi Con-
stantia filia Manfredi vxor esset, cuius iure re-
gnum petebat. Carolus I. dum bellum reparat,
filius eius Carolus II. capitur ab Hispanis, & ca-
ptiuus in Hispaniam abductus est. cum (teste
Aemil.) eius pater ætate graui, laboribus, lu-
ctu, tædio aduersarum rerum sic quoque
non

Paul.
Aem.
S. Lud.
ix. Gal.
rege.

Auus S.
Ludouici
quâ ra-
tione re-
gnum Si-
cilia sus-
cepit.

Quod per-
didit in
Siculis
Vesperis.

Idem
Phi. III.
rege
Gal.

Indidit.

non cedere, nō succumbere animo statuens, sed experiendum agendumque ratus, dum Calabrorum, Apulorum, Lucanorum, Picentinorum, Brutiorum vrbes, ad confirmandos animos circumit, morbo correptus decessit: rex indole animi summus vir, sed peccato suorum (vt auctores tradunt) miser; maximis victoriis per diu clarus, sed senior viam fortunę malis expertus.

Carolus eius Quomodo recuperaverit Carolus I. I. S. Ludouici pater.
filius dum in custodia haberetur Barcinone, transfactum est, vt illi ad componenda regni negotia dimisso, filij obsides substituerentur: quorum vnus fuit hic S. Ludouicus Episcopus Tolosanus.

Itaque S. Ludouico Episcopo Tolosano patruus magnus fuit S. Ludouicus IX. Galliarum rex, qui Caroli I. Siciliae regis frater. haec ex

Fruc. v. *Paullo Aemil. lib. Conformitatum, alijsq; diligenter collecta, plusculis verbis adscribenda fuerunt ad historiae lucem.*

Matre Mariā Hungariae regis filiā.] *Hic* Stirpis matris S. Ludouici series.
michi face opus est, in propemodū inextricabilibus tenebris, quas offundunt (à me tamē non nominandi) qui S. Ludouici Episcopi seriem materni generis explicare sunt conati: quam ego, secutus P. Aemilium, & Antonium Bonfinium, hac de re ex professo scribentes, in hunc modum

P. Ac. mil. Philip. iv. Rer. Vngar. Dec. ii. lib. viii. *recenseo. Andreas I. I. Vngariae rex (inquit Aemil.) ex vxore Gertrude Sueuā genuit Belam, Colomanum, Andream, & quasdam praeterea filias, in quibus diuam Elizabetham, &c. Cum Andreas excessisset humanis (auctore Bonfinio) Bela filius natus maior ab Vngaris*

omnibus rex consalutatur. Extincto Belâ,
 Stephanus eius filius hæreditario iure re-
 gnum accepit. Stephano v. Belæ IIII. filio Id. lib.
 Maria gnata fuit, auix fortita nomen, quæ ^{IX.}
 Imperatoris Græcorum quondam filia fue-
 rat. Hanc pater Stephanus Carolo Claudio,
 Caroli filio, qui auctoritate benificentiaque
 Senatus Apostolici Siciliae regnū sibi vendi-
 cauerat, legitimo vinculo coniugauit. Huic
 ex vxore Mariâ regis Vngariæ filiâ, filij qua-
 tuordecim fuere, mares nouem, fæminæ ve-
 rò quinque. In primis, Carolus Martellus
 Princeps Salernitanus, Ludouicus Episcopus
 Tolofanus, inter diuos non immeritò rela-
 tus, Robertus dux Calabriae, Philippus prin-
 cept Tarentinus, Raymundus, Berengarius,
 item Ioannes & Christianus. Ioannes dux
 Dyrrachus, Petrus denique Grauiæ Comes.
 Maior natu (*inquit paullo ante hæc verba*) Ca-
 rolus Martellus, Vngariæ regnum maternâ
 hæreditate expectabat: imò (*vt ipse scribit*)
 viuentibus adhuc parentibus rex Vngariæ
 creatus est, & superstibus eis Neapoli ex
 humanis excessit. Ceterum is (*inquit Aemil.*) Vbi sup
 solo apud suos nomine fuit rex: nec faciliores
 æquioresue res illi Vngaræ, quàm patri Sicu-

S. Eliza-
 beta
 S. Ludo-
 uicus co-
 gnatus
 fuit.
 Nec ille
 primoge-
 nitus. læ extitere. *Posui ferè eadem verba, licet non
 eisdem locis, A. Bonfinij. Primùm, vt intelligas,
 quoto consanguinitatis gradu, S. Ludouicus Epi-
 scopus attigerit S. Elizabetham: cùm illa fuerit
 matri S. Ludouici Mariae proamita. Deinde, vt
 videas S. Ludouicum non fuisse primogenitum
 patri,*

patri, sed Carolum Martellum natu maiorem. Errant igitur, quotquot Ludouicum primogenitum scribunt: ut liber Conformitatum fruc. 8. atque illum secutus Robertus à Licio Serm. de S. Ludouico qui est 40. Pelbertus à Themesevair Serm. de S. Ludouico. Petrus Rodolphus lib. 1. histor. Seraphica religion. Vineæ S. Francisci Teutonum linguâ conscripta. Item Hieron. Plat. l. 2. de Bono stat. rel. cap. 26. &c. Robertus pro se bullam Canonizationis adducit, qua tamen nusquam S. Ludouicum appellat primogenitum: sed dicit eum iuri primogenituræ renunciassè & regno, quod (historiâ narrante) sibi hæreditariâ successionē debebatur. Debebat illi regnum, non quia primogenitus: sed, quia primogenitus eius frater Carolus Martellus abierat è viuis, cui ille legibus & iure succedere posset, cum secundogenitus esset.

§. 7.
Cap. 10

Sed secundogenitus.

Utroque parentum genere, regali stemmate clarus, & sanctitate (si dicere licet) agnatâ illustris fuit. Ceterum Hieron. Platus, candidus (si quisquam alius) scriptor, subindicare videtur duos tantum è regum filiis Ordinem S. Francisci cohonestasse: primum Iacobum primogenitum regis Maioricarum; alterum Ludouicum, de quo nunc agimus. sed errat: quia duos Imperatores in Ordine Franciscano fuisse, duodecim reges, multos regum filios, principes viros plures, in Commentario meo ad Vitam S. Francisci comprobatum est. In §. 8. cap. 3.

l. 2. de
Bono
stat. rel.
26.

Multos reges, regumque filios Ordo S. Francisci habuit.

Aspectu pietatis S. Ludouici regis Galliarum.] Veteribus Christianis in more fuit, San-

Et eorum nomina imponere filiis, ut virtutes imitarentur, quorum nomina tenerent. Hoc spectantes parentes, Ludouico filio, nomen patruum magni dederunt. S. Ludouicus rex Galliarum, auo paterno S. Ludouici frater fuit. Itaque ille patruum magni nomen retulit, & pro voto parentum sancti cognominis sui etiam sanctitatem representauit.

Auctor historiae equalis S. Ludouici. A serenissimâ eius matre reginâ Mariâ accipi.] Ita loquitur ignotus auctor historiae, hic, & nonnullis aliis locis, significans, S. Ludouico Episcopo se aequalem & familiarem fuisse: quo fidei historia maior auctoritas accedit.

IN CAPVT II.

Filius Ludouicus obses cum duobus fratribus.] Carolum II. patrem Ludouici in bello captum ab Hispanis, dictum est ad initium capituli precedentis: sed dimissum paullo post ad componenda regni negotia, certis conditionibus, atque filius datis obsidibus, & (quod P. Aemil. Phil. iv narrat) quadraginta praeterea e provincia Phocensi nobilibus viris. S. Ludouicum datum obsidem omnes scribunt: in numero tamen obsidum plerique variant. Aemilius duos tantum obsides scribit, Robertum & Ludouicum. Blondi Epitome, Carolum primogenitum, cui postea Martello regi Hungariae fuit cognomen, & Loysium. Similiter Platina. At verò noster auctor S. Ludouico familiaris, Ludouicum obsidem pro patre datum testatur, cum duobus

Quot fratres cum S. Ludouico dati pro patre obsides.

Phil. iv

Ind.

Apud Aen.

Sil.

Nicol.

iv. PP.

§. 3. bus germanis fratribus. quod ipsum attestatur
 Ioannes PP. XXII. in Bullâ Canonizationis, hi-
 storia vite S. Ludouici à nobis additâ. Primus
 obses S. Ludouicus: alter Robertus frater eius,
 cuius mentio fit initio cap. 4. Vitæ S. Ludouici.
 Tertius Raymundus, cuius meminit sub finem
 capituli quinti.

Qui posset in tot aduersis tanta esse æqua-
 bilitas.] Iuuat saluberrimum Senecæ moni-
 tum adscribere: ut habeat ab Ethnico Christia-
 nus quod miretur non solum, sed etiam imite-
 tur. hæc ait, ut putemus talia quæcumque fiunt,
 debuisse fieri: adeoq; non naturam, non aucto-
 rem naturæ à nobis obiurgandum esse. Opti-
 mum est pati quod emendare non possis: &
 Deum, quo auctore cuncta proueniunt, sine
 murmuratione comitari. Malus miles est,
 qui imperatorem gemens sequitur. Quare
 impigri atque alacres excipiamus imperia:
 nec desinamus hunc operis pulcherrimi cur-
 sum, cui quicquid patimur, intextum est.

Epist.
108.

Patien-
dum quod
vitari
nequit

IN CAPVT V.

O Randi perpetuitate.] A teneris annis
 adeo assuevit studio precandi, ut cum se
 quieti dedisset, & abeuntibus famulis secum es-
 set, parualus adhuc singulis noctibus solexet è
 lecto surgere, & in oratione & lachrymis usque
 ad mediam noctem perdurare, quod omni tem-
 pore eum fecisse scribit liber Conformitatum
 fruc. 8. ubi Vita S. Ludouici enarratur.

S. Ludo-
uicus no-
te in pre-
cibus assi-
duus ad-
huc puer.

G 4

IN

IN CAPVT VI.

Signum Crucis ad expeditionem transma-
rinam.] *Urbanus PP. II. ad sacrum bellū pro
recuperatione Hierosolymorum, in Concilio Cla-
romontensi, quos exhortatus induxerat, signo
Crucis signauit in humero dextro. quem ritum
alij Episcopi secuti, milites in expeditionem con-
tra Saracenos proficiscentes, etiam signo S. Cru-
cis signare solebant. Multi historiam scribunt,
satisfecerit Iacobus à Vitriaco historia Orienta-
lis Ecclesie cap. 16. Paullus Aemilius Philip-
po I. Francorum rege. Hinc ista Bulla Cruciate,
quæ etiam postmodum contra hæreticos solent
denunciari.*

Milites
olim in
sacro be-
lo cruce
signati.

IN CAPVT VII.

Corporis exercendi gratiâ hortum cole-
bat.] *Sapiēter Seneca. Interdum quies in-* Epist.
quieta est. Et idè ad rerum actus excitandi, 87.
*ac tractatione bonarum artium occupandi
sumus, quoties nos malè habet inertia sui im-
patiens. Magni imperatores cū malè parē-
re militem vidēt, aliquo labore compescunt,
& expeditionibus detinent. Numquam va-
cat lasciuire districtis: nihilque tam certum
est, quàm otij vitia negotio discuti.*

Otj in-
quieti
vita ne-
gotio a i-
quo dis-
cutienda.

IN

IN CAPVT VIII.

PLerisque aliis spectatâ pietate & eruditio-
ne.] *Vsus est S. Ludouicus præceptore F. Pon-*
tio Carbonello, ex Ordine Minorum, tantisper
dum Barcinone degeret in custodiâ. Conform.
fruc. 8.

S. Ludouici præceptor.

IN CAPVT IX.

QVam gratæ fuerint Deo cõciones eius.]
Alia miracula refert liber Conformita-
tum fruc. 11. Aliquando in Montepessulano à
concione eius, mulier tactu eius, à fluxu sangui-
nis est liberata. Alia, impositione manuum eius à
dolore capitis curata.

Miracula conciones comprobant.

IN CAPVT X.

OMnes diuitias & potentissimum re-
gnum.] *S. Ludouicus omnia pro nihilo*
putans deseruit. à cuius mente non procul rex
ille subtilis iudicij, quem ferunt traditum sibi
diadema, priusquam capiti imponeret, reten-
tum diu considerasse, ac dixisse, O nobilem
magis quàm felicem pannum! quem si quis
penitus cognoscat, quàm multis sollicitudini-
bus & periculis, & miseriis sit refertus, ne hu-
mi quidem iacentem tollere vellet. Pulcher-
rimè Seneca. Mihi crede. is beator est, cui
fortuna superuacua est, quàm is cui parata
est. Omnia ista bona, quæ nos speciosâ sed

Regnum magis nobile quàm se. ix.

Val. 7.
cap. 2.
Ext. 5.

Ad Po-
lyb.
lon. sol.
28.

G 5 fallaci

fallaci voluptate delectant, pecunia, dignitas, potentia, aliaque complura; ad quæ generis humani cæca cupiditas obstupescit, cum labore possidentur, cum inuidia conspiciuntur. eosque ipsos quos exornant & premunt, plus minantur quàm profunt. Lubrica & incerta sunt, numquam bene tenentur. nam ut nihil de tempore futuro timeatur, ipsa tamen magnæ felicitatis tutela sollicita est.

IN CAPVT XI.

SVsceptus à R.P. Ioanne à Murro.] *Hunc Ioannes PP. XXI I. vocat Episcopum Portuensem. is erat Generalis Ordinis Minorum, postea Cardinalis, & Ordinis Protector. ut tradit lib. Conform. fruc. 8. quo loco etiam scribit S. Ludouicum anno ætatis decimo nono, aut vigesimo, Ordinem ingressum esse. & quidem (auctore Petro de Natalibus) in Vigiliâ Domini- cæ Natiuitatis. cum de licentiâ Summi Pontificis statim professus, eâdem die per Summum Pontificem pronuntiatus est Episcopus Tolosanus. Ceterum si dicatur professus anno ætatis vigesimo primo, videbitur constare computatio ætatis S. Ludouici posita ab auctore cap. 19.*

Bol.
Can.
§. 7.

L. 7.
c. 77.

Omnia aurea & argentea,] prius patri amore paupertatis reddidit, sed post paucorû usum permisit sibi, non sui pretio, sed aliorum respectu. Breuiter & eleganter à Senecâ scriptum, *Magnus ille est qui fictilibus sic utitur quem-*
admo-

Nota no.
16.

Epist. 5.

admodum argento. nec ille minor est, qui sic argento utitur, quemadmodum fictilibus infirmi animi est pati non posse diuitias.

IN CAPVT XV.

De be-
nef. 6.
cap. 30.

NAm & amici monendi sunt.] *Rursum*
haud immerenter Romani Sapientis verba
adscribo. Omnia sanè exclusit opulenta
felicitas, monstrabo tibi cuius rei inopiã la-
borant magnã fastigia, quid omnia possiden-
tibus desit: scilicet, ille qui verum dicat. &
hominem inter mentientes stupentem, ipsa-
que consuetudine pro rectis blanda audien-
di, ad ignorantiam veri perductum, vindicet
à consensu concentuque falsorum.

Verum
qui dicat
omnia pos-
sidentibus
abest.

IN CAPVT XVI.

EPiscopus iussit inquire in annuos prouen-
tus.] *Hi ad quadraginta millia librarum*
ascendebant. quorum decem millia pro suis im-
pendis accipiens, reliqua pauperibus erogauit.
lib. Conform. fruc. 8.

S. Ludo-
uici an-
nuu red-
ditus.

IN CAPVT XVIIII.

Mira inerat amœnitas faciei.] *Tam for-*
mosus erat, ut ad eum videndum, quo-
cumque venisset, omnes accurrerent, dicerentque
se numquã pulchriorem faciem conspexisse. Lib.
Conform. fruc. 8. Pomerij Sermo de S. Ludouico.

pulchri-
tudo fa-
ciei.

Omnes

Ut in par-
uo corpo-
re perfe-
ctus esse
potest ho-
mo: sic in
brevi tem-
pore vita
perfecta.

Omnes coronæ omnium virtutum orna-
bant.] *Seneca*. Quemadmodum in minore
corporis habitu potest homo esse perfectus,
sic & in minori temporis modo, potest vita
esse perfecta.

Tarasum.] *Gallia Narbonensis*, quæ nunc
Prouincia dicitur, opidum. *A. Ortelius Taruscon*
vocat.

Brincola,] *Arx*, ubi natus & mortuus esse
dicitur *S. Ludouicus*. *Lib. Conform. fruc. 8.* alij
tamen alium mortis locum adsignant.

IN CAPVT XIX.

QVintadecimâ valetudinis die.] *Cæpit*
ægotare Nonis Augusti, quibus *S. Domini-*
ci celebratur anniuersaria solemnitas. *Mortu-*
rum se post triduum prædixit, auctore *Pet. de*
Natalibus. *Mortuus est XIV. Kalend. Septembr.*
Collegi ex lib. I. histor. Serap. relig. Petri Radul.
& aliis.

Quando
S. Ludo-
sic mor-
tuus.

Anno salutis millesimo ducentesimo no-
nagesimo septimo,] *Mortuus ab auctore no-*
stro dicitur. consentit lib. Conform. fruc. 8. &
Baronij nota ad Martyrologij 19. Augusti diem.
At Pet. de Natalibus mortuum scribit anno no-
nagesimo quinto supra millesimum ducentesi-
imum. Ceterum & hic densæ tenebræ, forsan à
numeris, quibus scribendis vitium facile irrepit.
Firmamentum trium Ordinum S. Francisci (sic
liber inscribitur) tradit S. Ludouicum regulam
S. Francisci professum, Anno supra millesimum
ducen-

Epist.
94Io. à
Murro
Gé. xv.

ducentessimum nonagesimo sexto. ad hoc, auctor noster disertis verbis docet ipsum, posteaquam custodiâ liberatus esset, duobus annis & decem mensibus vixisse. quod si verum est, sequitur, aut prius fuisse professum; aut non nonagesimo septimo, sed nonagesimo nono anno discessisse. quod legitur quintâ lectione in octavâ S. Ludovici, cui Firmam. triû Ordin. consentit: aut certè alicubi in numeris scribendis erratum esse. quod in aliis nonnullis contigisse mihi equidem persuasum est.

Admodum iuuenis obiit.] Sapiens documentum Seneca tibi rursus ingero. Quicquid ad summum venit, ad exitum prope est. eripit se aufertque ex oculis perfecta virtus: nec ultimum tempus expectant quæ in primo maturuerunt. Ignis quò clarior fulsit, citius extinguitur. Viuacior est qui cum lentâ difficultique materiâ commissus fumoque demersus ex sordido lucet: eadem enim detinet causa quæ malignè alit. Sic ingenia quò illustriora eò breviora sunt. Nam vbi incremento locus non est, vicinus occasus est. Et nos, si tempore bene uti velimus, etiam paruum amplissimum faciemus, numerum annorum multitudinem operum superando. Alioqui quid attinet inertî morâ gaudere, si magis vitam exigis quàm approbas? Non est positum vitæ bonum in spatio vitæ, sed in usu. atque ita fieri potest ut qui diu vixerit, parum vixerit, siue potius mortuus fuerit diu. Ut satis vixerimus nec dies faciunt nec anni, sed animus, pietate & reli-

Con-
fol. ad
Mart.
23.

Val.
Max.

Ingenia
quò illu-
striora,
breviora.

Tempus
breve usque
amplis-
simum
fieri po-
test.

religione repletus. Igitur quomodo fabula, Sen. ep.
 sic vita: non quàm diu, sed quàm benè acta 78.

Totius vitæ decursus fuit viginti trium
 annorum & sex mensium.] Sic auctor Ludou-
 nico equalis & familiaris. attestatur liber Con-
 form. fruc. 8. Vineæ S. Fracisci cap. 6. Vita S. Lu-
 douici. Petrus Radulphius li. 1. histor. Seraphicæ
 religion. Denique lectio quinta in Octauâ S. Lu-
 douici. Errat igitur Petrus de Natalibus, & S. Lud.
 eum secutus Laurentius Surius, triginta tres an- lib. 7.
 nos vitæ illius tribuentes. ut nihil addubites c. 77.
 auctor ipse, vitæ illius totius annos ut exegerit,
 recenset. Si quis verò adolescentiâ illius sugillare
 non vereatur, etiâ D. Paullum sugillet, quod Ti-
 motheum Episcopum creauerit adolescentem: at-
 que adeò adolescentem, ut eius rei gratiâ con-
 temni periculum fuerit. & ne fieret, scribit,
 Nemo adolescentiâ tuâ contemnat. in quem 1. Tim.
 locum D. Chrysostom. Si ætatis defectum indo- 4. 12.
 lis magnitudine, moruinque grauitate sup- hom. 13
 pleueris: nullus iam te adolescentiæ causâ
 contemnet, verùm admirabitur magis. Con-
 tingit aliquando adolescentes cordatos esse: qui,
 si ad illud Episcopale munus euehantur, non de-
 rogatur muneri: quia non vitæ respicitur, sed
 virtus desideratur. Talis S. Remigius Episcopus Marty-
 Remensis, quem Baronius ex Fortunato & aliis rolog.
 scriptoribus, adfirmat Episcopum creatum, eta- 1. Oct.
 tis annum agentem vigesimum secundum. Visus
 est B. Ludouicus à quodam religioso fratre à
 multitudine magnâ Angelorum in paradysum
 deferri,

Anni vi-
 ta S. Lu-
 douici.

Adole-
 scentium
 non tam
 vitæ re-
 spicienda
 quàm
 virtus.

deserri, voce magnâ clamantium, Sic fit ser-
 uienti Deo in munditiâ & puritate. id quod
 legimus lectione quintâ in Octauâ S. Ludouici.

Scr. 4c. Attestatur Robertus à Licio Ser. de S. Ludouico.

Sepultus est Massiliæ.] Sacrum funus S. Lu-
 douici dum ex arce Brincolâ Massiliam portare-
 tur ad sepulturam, visi sunt de celo radij, instar
 lancearum ad sacrum corpus descendere. & ex-
 tinctæ faces in viâ calitus accendi. Scribit Liber
 Conform. fruc. 8.

Conspectus est autem,] A morte nimirum,
 ritu Episcopali factò signo Crucis sicut consue-
 uerat, populum benedixisse. Indidem.

IN CAPVT XX.

Vetus exemplar Louaniense manuscriptum,
 capite VII. historiae Vitæ S. Ludouici, mul-
 ta recenset miracula, quibus permotus Pontifex,
 cum retulit in numerum diuorum. post historiam
 vitæ eius plura alia sunt adscripta: quorum
 quaedam in vitâ eius, nonnulla post eius mortem
 sunt facta. & quidem omnia ista mixtim sine
 ullo ordine, vt fortè contigerant, aut certè vt
 venerant ad notitiam scriptoris, sine collectoris:
 nec enim vnus auctor esse videtur. Visum mihi
 omnia ferè ista in ordinem redigere, & ad ex-
 emplum S. Bonauenturae, miracula S. Francisci
 conscribentis, quæ eiusdem erant argumenti, pa-
 ragraphis propriis comprehendere.

§. 14. &
 seq.

§. 1. De mortuis qui reuixerunt.] Ioan-
 nes PP. XXII. in Bullâ Canonizationis S. Lu-
 doui-

Morti
 complures
 S. Ludouici
 meritis reu-
 xerunt.

douici, commemorat sex mortuos meritis eius re-
 uixisse. at verò lectio quinta in octauâ S. Ludouici,
 adfirmat probatum esse testimonio fide di-
 gnis, duodecim mortuos suis meritis diuini-
 tus suscitatos: imo plures videbit, qui hunc pa-
 ragraphum dignabitur inspicere, referentem
 quatuordecim resuscitatos fuisse. Præter ista,
 alia commemorat lib. Conform. fruc. 8. septem
 scribens mortuos resuscitatos eius patrocínio.
 Vbi illud vehementer stupendum de duobus fra-
 tribus Massiliensibus, quorum vnus alterum for-
 tē occiderat: occisor morti addictus, gladio ca-
 sus est. Mater, dum tristia funera filiorum in
 templo S. Ludouici ponerentur, voto concepto
 in Sanctum pro vitâ filiorum, capite decollati
 vnde casus erat se reponente, vtrumque filium
 viuum recepit. Alia etiam ponit non minus mi-
 randa, quæ prætereo. Sed vnum addam ex
 S. Antonino, quod viro nobili contigisse scribit
 in Apuliâ. qui immeritò suspendio adiudica-
 tus, cum ter suspensus, tertio etiam rupto la-
 queo decidisset illæsus, patrocínio S. Ludouici
 seruatus, dimissus est. Tertiâ par. histo. Tit. 24.
 cap. 4. §. 2.

Prodigium
 magnum.

§. 6. De mutis.] Vltimum miraculum
 manuscripti exemplaris Louaniensis, hic lubet
 adscribere, & quidem penè iisdem verbis. Ac-
 cidit Louanij anno Domini M. CCCC. XXVI.
 postquam vitam S. Ludouici & miracula prædi-
 casset F. Henricus de Zichem in plateâ dictâ
 groefstrate, quædam mulier eiusdem plateæ re-
 tulit, cuidam viro, dicto Henrico Iseren & Ca-
 thari-

tharina uxori filium puerum fuisse toto sexennio mutum. Parentes auditis miraculis S. Ludovici, pro salute & voce pueri duos careos Sancto voverunt, si praescripto tempore vocem & loquelam reciperet, facto voto, mox puer vocalis auditus est, & perfecte loquens.

Voto parentum
filius mutus
vocalis factus.

Or. 1. de Imaginib. §. 13. Sepulchrum eius visitantibus mens sanior reddita.] *Signatè notanda Io. Damasceni sententia. Sancti & dum viuerent repleti erant Spiritu sancto, & postquam decesserunt, gratia Spiritus sancti semper inest eorum animis atque corporibus, in sepulchris, & signis, & imaginibus; non per essentiam, sed per gratiam & actionem.*

Etiã sepulchris
Sanctorum
inest gratia.

IN CAPVT XXII.

TRansfertur ad summum altare.] *Factum istud Anno salutis M. CCC. XVII. Consentit Firmam. trium Ord. à quo tamè discrepat lectio quinta in Translationis eius festo, translationi eius ascribens annum x x. Sed facile in numeris erratur. In eius translatione quinque mortuos reuixisse, & multos egros sanatos scribit Petrus de Natalibus. & Petrus Rodolph. lib. 1. histor. Seraphica relig. Post decem & octo annos, cerebrum capitis eius tam recens & integrum inuentum esse, quasi viueret, commemorat lectio sexta in octauâ Translationis. Quod Robertus Sicilia rex frater eius accipiens, Neapolim deportauit: ubi argento inclusum, auro gemmisq; ornatum, in veneratione est. Anno salutis mil-*

Miracula
in corporis
translatione.

Cerebrum
S. Ludovici
dixit incorruptum.

H lesimo

Corpus
eius in
Hispaniâ
auectum.

lesimo quadringentesimo septimo decimo, corpus eius Massiliâ auectum ab Alfonso Aragonum rege in Hispaniam, refert supradicto loco Petrus Radulph. commemorat Franciscus Gonzaga, de Origine Seraphica relig. parte tertiâ, in descriptione Conuentus Massiliensis, prouinciæ S. Ludouici.

IN DIPLOMA IOAN. PP. XXII.

BVlla Canonizationis (quæ publica vox Ecclesiæ) ex Surio est adscripta ad diem 19. Augusti. quam ferè totam recitat S. Antoninus Tertiâ part. histor. tit. 24. cap. 4. è quâ lectiones in officio S. Ludouici matutino ferè omnes desumptæ sunt. Dispar auî in gratiam lectoris per paragraphos, ipsum Diploma Pontificis.

Siculi re-
gii poten-
tia.

§. 8. Quamquam Prælatus tam magnus esset, & filius tanti regis. Audio hoc etiam à nonnullis sugillari: quod inique fieri scient qui ex Paulo Aemilio, potentiam auî perscribente, etiam Romanis grauem, atque inuidiosam, recognoscere velint. Philip. III. Francorum rege.

Maligni-
tas etiam
horos mor-
iet.

Eant nunc obirectatores, inuidi virtutis Sanctorum. qui cum in imo turpitudinis gurgite iaceant, aliorum virorum celsitudinem & splendorem nec videre possunt, nec ferre. Nam qualia pectora, quales voces, imò monstra verborum! quibus vitam S. Ludouici sugillantes parum dignam temerariè indicant, quæ viro beato adscribatur. Scilicet, Nulla tam modesta felicitas est, quæ malignitatis dētes vitare possit.

possit. Verum ut iter facientes per solem, necessario comitatur umbra: sic incedentibus per gloriam comes est invidia. Illud modo dixerim, Qui in altum mittit lapidem, super caput eius cadet: ut tales cum diis pugnare desinant. Porro ut fumus densior in primis ignem premens obscurat omnia; sed flammis paulatim pererrumpentibus, quæ tenebrosa parebant, magis illustrantur: sic ipsa res, ipsa beati viri puræ vitæ sanctitas, atque ille splendens miraculorum fulgor, noctuas illas tantam eius lucem non ferentes, facile dispulerint.

Eccli.
27.28

Sed ego te nunc calitus nos inspicientem, sanctissime Præsul, gemmula Minoritarum, compellans, Ecclesiæ precatatione, me & hunc qualemcumque laborem meum, commendo tuo patrocinio,

Rosa vernans caritatis, liliū virginitatis, stella fulgens Ludouice, vas sanctitatis, ora pro nobis Dominum.

F I N I S.